

Vjet Japonec.

Kornel Tabari poroča v peštanskem listu „Pesti Naplo“, da se nahaja med ruskimi vojaki, ki jih je v zadnjem času vjela naša armada, tudi en Japonec. To je edini vjeti Japonec v Avstriji, dočim so jih več vjeli Nemci pri Stallupönenu.

Tabari opisuje Japonca tako le:

„Sodeč po razmerah na Japonskem, je inteligentni človek. Vešč je tudi nemškega jezika. Vjet je bil, ker je bil ranjen na nogi. Vjetništvo prenaša z veliko ravnodušnostjo. Ko sem ga nagovoril, se je groteskno nasmehljaj. Na njegovem licu se je pojavil tipičen japonski smeh, o katerem človek ne more vedeti, ali je odkritosrčen, ali morda skriva samo sovražno čustva.

„Kako ste prišli semkaj?“ sem ga vprašal.

„Ne vem natančno . . ., oni, ki so me vjeli, bodo to gotovo bolje vedeli,“ se je glasil odgovor.

„Ali je res, da je došlo 150.000 Japoncev v Rusijo?“ sem ga nadalje spraševal.

Japonec se je nasmehnil in vljudno odgovoril:

„Vi imate zares prav izborne informacije.“

„Pa to so razglasile po vsem svetu Rusija, Francija in Anglija. No, kolikor je nam znano, so prišli na pomoč Rusom samo japonski topničarji.“

„Jaz sem prišel v Rusijo samo s topničarji,“ je pripomnil Japonec.

Razgovor je nato prešel na rusko-japonsko vojno.

Rekel sem Japoncu: „Ali ste že pozabili Port Artur, Mukden in Karbin? Ali se radi borite rami ob rami z nekdanjim krvnim sovražnikom?“

„Meni je prepovedano politizirati, tyinzan,“ je odgovoril Japonec in na njegovem licu se je zopet pojavil tipičen smehljaj.

„Kaj je to „tyinzan“?“

„Oprostite,“ je hitel Japonec, „to pomeni toliko, kakor — „gospod“.

Šef nemškega generalnega štaba o trajanju vojne.

Iz Prage se poroča: Šef nemškega generalnega štaba pl. Moltke je sprejel v Hamburgu, kjer se zdravi, korespondenta „Prager Tagblatta“, kateremu je izjavil:

„Govorice o nesporazumljenih med nemškimi in avstrijskimi višjimi poveljniki so zlobne izmišljotine. Kako bi bilo mogoče, da nastanejo nesporazumljenja med zaveznikoma, ki se borita rami ob rami za svojo državno existenco! Tako zvesto vojno tovarništvo, kakršno obstoji med Avstrijo in Nemčijo sploh ne veda do kakih nesporazumljenj. Saj vemo, da se obe državi ne borite le vsaka za sebe, temveč tudi ena za drugo. Da bi naši sovražniki radi ločili v prisegi zvestobe sklenjene roke naših držav in narodov in da jim je zato vsako sredstvo prav, naj nikogar ne preseneča. Laž in obrekovanje ste od samega začetka vojne nesnažno orožje naših sovražnikov. Toda še vedno se je pokazalo, da te zastrupljene puščice nimajo nikakega učinka. Tudi takrat bo tako. Mi stojimo skupno in skupno bomo vztrajali, dokler ne izvojujemo trajnega miru, ki ga potrebujete Avstrija in Nemčija, da se zavarujete proti novim napadom.

Turki zasedli obe obali Suez-kanala.

Listi poročajo, da so Turki že obe obali Suez-kanala zasedli. S tem so Turki Suez-kanal za prevažanje angleškega vojaštva zaprli.

Kakor znano, prodira Suez-kanal komaj 112 kilometrov dolgo pokrajino med Azijo in

Afriko in veže ob enem Srednjozemsko z Rdečim morjem. Suez-kanal je 160 kilometrov dolg, 60 do 110 metrov širok in 8 metrov globok. V Srednjem morju prične pri Port-Saidu z dvema pomoli, ki sta 2250 in 1600 metrov dolgi. Potem se vleče skozi celo vrsto večjih in manjših jezerov in prihaja konečno v Rdeče morje. Suez-kanal ima izredno veliko gospodarsko, vojaško in politično važnost. Ni čuda, da so Angleži vsi potrti nad napredovanjem Turkov ob obalih tega kanala.

Revolucija v Indiji.

K. B. Kopenhagen, 23. novembra. — Listi poročajo iz San Franciska, da se tamošnji indijski odbor mnogo prizadeva, povzročiti v Indiji upor. Razširil je tisočero oklicev, v katerih našteva vse grozovitosti, ki so jih Angleži v Indiji napravili. Slaba uprava Angleje potegne vsako leto čez 167 milijonov dolarjev (to je 835 milijonov kron) iz Indije. — (Kakor vsi od kramarsko-sebičnih Angležev podjarmljeni narodi, želijo tudi Indijci doseči svojo svobodo. To je za Anglijo tem nevarnejše, ker je v Indiji jako veliko Mohamedancev, ki so vsled sultanovega poziva k „sveti vojni“ že iz verskih nagibov zavezani, boriti se z vsemi močmi proti Angležem. Indija pa je najbogatejša in najvažnejša angleška kolonija. Za Angleže velja geslo: kdor drugim jamo koplje, pade sam vanjo . . . Op. ur.)

Božič v vojni!

Božič se bliža, praznik ljubezni in domovine.

Ubog ali bogat, vsakdo pripravljaj — bodisi iz tega, kar si je s trudom prihranil, bodisi iz obilja — darilo za tiste, ki so njegovemu srcu najbližji. Komu se ne porosi oko, ako se spominja naših vojakov, ki izpolnjujejo ob tem času daleč od doma, morda v pustih krajih, najplemenitejšo, toda najtežjo izmed dolžnosti!

Vojni oskrbovalni urad c. in kr. vojnega ministrstva je sklenil tem vrlim možem poslati skromno božično darilo in posveča temu namenu pol milijona kron.

Kakor znamenita je ta vsota, vendar daleč ne zadošča, da bi se vsakemu vojaku, ki je v vojni, naredilo majhno veselje. Za to je treba sodelovanja vseh. Z neznatnim številom tistih, ki nimajo dragega svojca v vojni, bodo tekmovali tisti, kojih sin, kojih brat, kojih mož ali zaročenec se bojuje za domovino . . .

Zato prosi vojni oskrbovalni urad (IX, Berggasse 16), da bi se mu s tem namenom velikodušno in kar najhitreje naklanjala darila v denarju. Ta urad bode skrbel, da pridejo božična darila našim četam po oddelkih pravočasno v roke kakor drag pozdrav iz ljube domovine, kakor dokaz najiskrenejšega spomina, kakor znak upanja na veselo svidenje!

C. in kr. vojno ministrstvo, vojni oskrbovalni urad, IX., Berggasse šte. 16.

Na Dunaju, v oktobru 1914.

F. M. L. Löbl s. r.

Vojno posojilo.

Vsled poziva k podpisovanju vojnega posojila se nudi narodom Avstrije prilika, da dejansko pokažejo svoje vroče domoljubje, ter dolžno hvalo na bojišču stoječi vojski naroda in ob enem na izvrstnem način naložijo svojo glavnisko imovino in sicer tudi najmanjše prihranke.

Kdor podpiše vojno posojilo, da državi na roko sredstva, da nabavi v obilni meri vsega, kar rabijo naši vojaki: živeža, zimске obleke, perila, streljiva, vseh tehničnih pomožnih sredstev za napad in obrambo, ki jih potrebuje moderna milijonska vojska. Čim izdatnejša sredstva bodejo došla, tem boljše stališče bodejo imeli naši sinovi in bratje nasproti sovražniku.

Če podpišemo posojilo, pa ne storimo tega le iz domoljubja, iz občutka, da je to naša dolžnost!

Vse, kar posedujemo, dom in hiša, vrednostni papirji in denar, plače in zaslužki, ki jih prejemamo, vse bi bilo v nevarnosti, če bi se sovražniku posrečilo, da premore našo armado. Nikomur ni dano vedeti, če bi ne prišel v najbridkejšo revščino, če bi domovini ne bila usojena zmaga! Kako nespametno bi bilo zakopati denar ali ga shranjevati po omarah! Tam ne more nič koristiti, tam ne prinaša lastniku nikakih obresti in ne varuje naših vojakov pred gladom in mrazom, naše posesti pred uničenjem. Denar, ki ga damo državi na razpolago, bo živo sredstvo naše obrambe. On okrepi vojščaku desnico, zviša nado nad zmago in zaupanje in obvaruje našo mirno domovino pred grozami vojske, pred morenjem, požigom in opustošenjem.

Če bi morali posojilo podpisati že iz teh vzrokov, se k temu koraku tem lažje odločimo vsled skrajno ugodnih pogojev, ki se nudijo odjemalcu posojila. Glavnica donša onemu, ki obdrži posojilo do dneva vrnitve, t. j. do 1. aprila 1920 dohodek okroglo 6 procentov.

Dobi se namreč obligacija, ki se glasi na 100 K za 97 K 50 v. Teh 97 K 50 v donša na leto 5 K 50 v, t. j. več ko 5 1/2%; ker se bo pa dne 1. aprila 1920 vrnilo 100 K, se pridobi po vrhu tega v nekaj več ko 5 letih še dobiček na glavnici po 2 K 50 v, torej dobiček na glavnici, ki se povprečno na leto preračuni s skoraj 50 v.

Nobena druga državna zadolžnica, noben zastavni list ne prinaša takih donoskov!

In varnost, ki se nudi, je največja, kar se je sploh more imeti; kajti, če bi ne bila država več varna, bi bilo omajano tudi vse drugo, kar imenujejo državljani svojo last, in ne dajalo nobene varnosti več. Kdor torej kaj poseduje, ne more v varstvo svojega premoženja in v zvišanje svojih dohodkov storiti ničesar boljšega, ko podpisati vojno posojilo. On koristi državi, pomaga ji premagati sovražnika, obvaruje svojo last in posest pred razvredbo in uničenjem in lahko pričakuje od naložene glavnice tako visok donesek, ki se nudi le v izjemnih časih.

Kdor torej razpolaga čez gotovino, ki jo more naložiti, naj se požuri podpisati vojno posojilo, ker se subskripcija kmalu sklene.

Vse banke, vsi poštni uradi in davkarje sprejemajo priglaševanja in vplačevanja. Pri priglasitvi se vplača le ena desetinka subskribirane zneska, ostanek se vplača pri zneskih do 200 K dne 4. decembra, pri večjih zneskih se lahko znesek celo v obrokih dne 4. in 16. decembra 1914 in 2. in 15. januarja 1915 odplačuje.

Kdor torej n. pr. 200 K podpiše, vplača pri zglasitvi 20 K, dne 4. decembra 180 K, kdor pa podpiše 2000 K, položi pri zglasitvi 200 K, nadalje dne 4. decembra 400 K, dne 16. decembra 600 K, dne 2. januarja 400 K in dne 15. januarja ostanek.

Vendar pa ni potrebna gotovina, da se zamore podpisati vojno posojilo. V ta namen se lahko porabijo tudi vloge v hranilnicah in bankah. Ti zavodi so vkljub moratorijih primorani, da takoj oddajo zneske, ki jih hočejo vložitelji porabiti v pridobitev vojnega posojila, priglasovalnicam, poštnemu uradu, davkarji, ki jih odpošljejo poštni hranilnici. Vsa natančnejša pojasnila se dobivajo pri poštnih uradih in tudi pri

Matere in žene naših vojakov

se neprestano trudijo, preskrbeti svojim v boju stoječim sorodnikom varstvena sredstva zoper hude posledice hladnega in mokrega vremena. Izvedeli smo, da se jih je tisočero z željo na lekarnarja Fellerja obrnilo, da jih pošlje njih v boju ali v oskrbi stoječim svojim priznanim domačim sredstvom zoper revmatične bolečine, prehlajenje, utrujenost, opešanje vsled dolgih maršev, težavnem jahanju in velike štrpance, zoper krče in slabosti, Fellerjev

dobro dišeči rastlinski esenčni fluid z zn. »Elzafluid«. Kakor čujemo, se tem željam vsled velikega števila naročil, nenatančnih bojnih naslovov itd. ne more ugoditi. Pač pa svetujemo cenjenim čitateljem, da naj naročijo Fellerjev »Elzafluid« pod lastnim naslovom od apotekarja E. V. Feller, Stubica, Elsaplatz št. 241 (Hrvatsko) in naj to sredstvo potem sami v poštnih kištah ali pa, da gre še hitreje, v dvojnih pismih vojne pošte naprej pošljejo. Kakor čujemo, se na zahtevo lesno volno in potrebni papir (Wellenpapier) za pisma vojne pošte od apotekarja Fellerja brezplačno priloži. Čimveč steklenic

se naroči, tem cenejše je. 12 steklenic stane franko 6 kron, 60 steklenic franko le 25 kron. Tudi je svetovati, da se naroči ob enem Fellerjevo prebavo pospešujoče, krč odpravljajoče, želodec okrepčujoče Rhabarbarakroglice z zn. »Elza-kroglice«, 6 škatlic franko za 4 krone 40 vinarjev. — Obe domači sredstvi je mnogo zdravnikov in več kot 100.000 zahvalnih pisem pripočevalo. Razumljivo je, da tisti, ki so v mirovnem času Fellerjeve Elza-preparate rabili, tudi v teh težkih časih ne morejo brez njih biti.